

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 12452
Tarih : 08-06-2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir Milletvekili

Garo Paylan

Diyarbakır Milletvekili

Erol Katırcıoğlu

İstanbul Milletvekili

Necdet İpekyüz

Batman Milletvekili

TBMM BAŐKANLIGITali
KomisyonSaėlık, Aile, Geliřma ve
Sosyal İřlerEsas
Komisyon

Plan ve Bütçe

Tarih : 09 Nisan 2021

Esas No: 2/3553

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŐK. L. D. G.

08 Nisan 2021

Numara

TBMM
GENEL BAŐRAK

08 Nisan 2021

No.

806485

GENEL GEREKÇE

Asgari ücretin üzerindeki vergi ve kesinti yükü nedeniyle asgari ücret insanca bir yaşamı sağlamak-
tan uzaktır. Öte yandan pandeminin yarattığı iş kaybı ve gelir kaybı ile enflasyonda yaşanan tır-
manma eğilimi dikkate alınacak olursa 2021 asgari ücretinin tespitinden kısa bir süre sonra büyük
bir aşınma yaşandığı ortadadır. Pandemi nedeniyle büyük çaplı iş kayıpları yaşandı. Bu iş kayıpları
gelir kayıplarına dönüştü. 7 milyon civarındaki sigortalı işçi İşsizlik Sigortası Fonu pandemi öde-
neklerine başvurdu. Bu ödeneklerin yetersiz kaldığı biliniyor. Pandemi nedeniyle hane gelirlerinde
önemli kayıplar yaşandı ve yoksullaşma arttı. Asgari ücretin ele geçen miktarının artması pandemi
koşullarında daha da önemli hale gelmektedir. Bu yolla özellikle yoksul ve düşük gelirli hanelere
çok önemli bir gelir desteği sağlanabilir.

Asgari ücretten yapılan vergi ve diğer kesintiler asgari ücretin niteliği ile bağdaşmayacak kadar
yüksektir. Brüt asgari ücretin dolaylı-dolaysız vergi ve diğer kesintileri dikkate aldığımızda işçinin
eline brüt asgari ücretin sadece yüzde 66,6'sı net harcanabilir ücret olarak geçmektedir. **Brüt asgari
ücretin yüzde 33,4'ü vergi ve diğer kesintilere gitmektedir. Bu durumda asgari ücretli bir işçi
365 günlük bir yılın 122 günü vergi ve kesintiler için çalışmış olmaktadır.**

Asgari ücret sosyal devlet ilkesinin en önemli uygulamalarından biridir. Asgari ücrete sağlanacak
Hazine desteği ile milyonlarca çalışanın eline daha fazla ücret geçmesi sağlanmış olacaktır. Asgari
ücrete sağlanan destek hem sosyal devlet hem de ücrete adalet ilkesiyle uyumlu bir yaklaşım ola-
caktır. Yıllardır işveren kesimine sağlanan istihdama dönük Hazine destekleri dikkate alınacak olur-
sa asgari ücretli işçilere sağlanacak Hazine desteğinin eşitlik ilkesinin de gereği olduğu gerçektir.

Bu kanun teklifinin amacı asgari ücretin toplam maliyeti artmadan işçilerin eline geçecek net mikta-
rın artmasıdır. Bu kanunda öngörülen düzenlemeler ile asgari ücretin brüt tutarının net olarak
ödenmesi mümkün hale gelecektir. **Böylece 2825,9 TL olan 2021 yılı asgari ücreti 3577,5 TL ola-
rak ödenebilecek, asgari ücretli çalışanın eline 752 TL daha fazla net ücret geçebilecektir.**

HDP olarak asgari ücretin vergiden muaf tutulması ve dönemlik olarak açıklanması konusundaki
ısrarımızı sürdürmekteyiz. Asgari ücret sadece asgari ücretlileri değil, bütün ücretli çalışanların üc-
retlerini doğrudan veya dolaylı etkileyen önemli bir ölçüttür. Asgari ücret yıllardır süren ve pandemi
koşullarının da yıkıcı etkisiyle birlikte büyüyen krizle 2021'in reel yaşam koşullarının çok altında
kalmıştır. Bu nedenle bütün işçiler, emekçiler, emek örgütleri ve demokratik kitle örgütleriyle birlik-
te asgari ücretin vergiden muaf tutulması önerilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1: Bu madde ile asgari geçim indirimi tutarı artırılarak, ücretlerin asgari ücret kadar kısmından kesilen gelir vergisi düzeyine yükseltilmektedir. Böylece asgari ücret üzerindeki vergi yükü sona ermektedir.

Madde 2: Bu madde ile ücretlerin asgari ücret kadar kısmının damga vergisinden muaf tutulması sağlanmaktadır.

Madde 3: Bu madde ile ücretlerin, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgari ücret kadar kısmına isabet eden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri işçi hissesinin Hazinece karşılanması hedeflenmektedir. Bilindiği gibi bu uygulama 2008 yılından bu yana işveren prim hisseleri için söz konusudur. İşveren prim hisselerinin 5 puanlık tutarı Hazine tarafından karşılanmaktadır. Böylece işçi ve işveren prim hisseleri konusunda dengeli bir yaklaşım söz konusu olacaktır.

Madde 4: Bu madde ücretlerin asgari ücret kadar tutarına karşılık gelen işsizlik sigortası işçi prim payının Hazine tarafından karşılanmasını öngörülmektedir.

Madde 5: Yürürlük maddesidir.

Madde 6: Yürütme maddesidir.

193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE 5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Asgari Geçim İndirimi" başlığını taşıyan 32. maddesinin birinci fıkrası:

"Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır. Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır."

şeklinde değiştirilmiş, maddenin iki, üç, dört ve altıncı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2: 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 2. Maddesine şu ibare eklenmiştir:

"Ücret gelirlerinin asgari ücrete karşılık gelen kısmı damga vergisinden muaftır"

MADDE 3: 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlığını taşıyan 81. Maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi:

"...1) (Ek: 15/5/2008-5763/24 md.) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar ile bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların ücretlerinin, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücret kadar kısmına isabet eden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden işçi hissesi Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Maliye Bakanlığına vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler ile 29/7/2003 tarihli ve

4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa ve 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile diğer taksitlendirme ve yapılandırma Kanunlarına göre taksitlendiren ve yapılandıran işverenler bu tecil, taksitlendirme ve yapılandırmaları devam ettiği sürece bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.”

şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 4: 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun 49. Maddesinin 1. Fıkrasına şu ibare eklenmiştir: “İşsizlik sigortası işçi payının ücretlerin asgari ücrete tekabül eden kısmına karşılık gelen tutar Hazine tarafından karşılanır.”

Madde 5: Bu Kanunun maddeleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 6: Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.